

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Præcepta Pars ...

Tractatus V. Ad Præcepta II. Tabulæ De Delictis Contra Justitiam, Seu
Injusta læsione Proximi in Bonis Animæ, Vitæ seu Corporis, Famæ,
Fortunæ & c. Ac Restitutione Inde Debita

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1713

Sectio IV. De homicidiis directè tantùm voluntariis, seu casualibus mixtis:
& sua irregularitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60167](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60167)

xilio, (prout fuit in casu supra allato c. *petitio tua*, & esset, si aliquem globo tactum circa medium corpus videres ex equo lapsum, & nullo indicio vel ratione probabili constaret mortem evasisse) merito Tamb. *hic c. s. n. 17.* certum putat, te irregularem habendum in utroque foro. *Ratio est:* quia tunc prudenter apparet tantum ratio incursus in irregularitatem, & nulla apparet ratio evasionis, seu liberationis ab illa.

SECTIO IV.

De homicidiis indirectè tantum voluntariis, seu casualibus mixtis: & sua irregularitate.

SUMMARIUM.

139. Homicidium indirectum, seu indirectè voluntarium, & casuale mixtum, quid, & quotuplex?
140. Est peccatum mortale, vel veniale, pro ratione culpæ seu negligentia.
141. Absolutè irregularitatem inducens, maximè interveniente culpa gravi.
142. Sive fiat, I. ex causa positiva in re aliàs licita.
144. Exempla, & casus varii.
145. Sive ex causa positiva in re illicita.
148. Afferuntur exempla.
149. III. Opposita tamen sententia aequè probabilis, scil. homicidium indirectè tantum voluntarium ex causa positiva quacunque indifferenter, sive rei licita, sive illicita, in foro conscientie nunquam incurri irregularitatem, nisi culpa & negligentia sit gravis.
150. Minus ex causa negativa tantum, in non impediente, ex charitate tantum impedire obligato; secus si impedire obligetur ex justitia:

139 **H**omicidium indirectum, seu indirectè voluntarium dicitur, cum quis aliquid agit, vel omittit, unde prævidet, vel prævidere deberet, ut evitetur futurum homicidium alterius, ad quod impediendum non adhibet debitam diligentiam, etsi illud directè minimè intendat. Et dicitur homicidium *casuale mixtum*: nam partim casuale est, quatenus directè minimè intentum, contingit præter intentionem operantis: partim etiam est voluntarium, indirectè scilicet, & in causâ suâ, quatenus ab agente aliquid prævisum, & non sufficienter præcautum, eo ipso indirectè volitum censetur: nam qui vult aliquid agere, vel omittere, unde prævidet, & non præcavet mortem alterius securam, eo ipso indirectè saltem ipsam mortem vellet, & convincitur. Duplex ergo est ejusmodi homicidium indirectè, & in causâ voluntarium. Unum in causâ positiva, & per commissionem, cum quis positivam actionem exercet, unde talem effectum prævidet: idque rursus dupliciter, scilicet ut loquuntur DD. vel dando operam rei aliâ licitâ, vel dando operam rei illicitâ. Alterum in causâ negativa per omissionem, cum scilicet quis omittit facere aliquid, ex cujus omissione provenit homicidium: idque rursus dupliciter: vel omit-tendo aliquid debitum ex Charitate, vel omit-tendo aliquid debitum ex justitia. Universaliter ergo ad homicidium indirectè voluntarium, seu casuale mixtum duo essentialiter requiruntur, scilicet ut actus illa, vel ommissio, quæ est causa homicidii, sit de se efficax, vel periculosa ad causandum homicidium

in talibus circumstantiis; ita ut ex illa ordinariè soleant sequi homicidia: ut fuste percutere in capite, ægro negare medicinam; inde enim fit, ut exercens talem actionem prævideat, vel prævidere debeat homicidium secuturum, & non excuset ignorantia.

2. Ut exercens talem actionem periculofam, non adhibeat debitam diligentiam, curam, vel cautelam, ne sequatur inde homicidium: inde enim fit, ut ei censeatur, & imputetur, homicidium indirectè voluntarium, & ex culpa sua factum, quia scilicet actionem homicidii causativam sciens exercuit, & ne causaretur diligentiam adhibere culpabiliter neglexit; culpa autem, seu negligentia hæc culpabilis in cavendo homicidio notissimis terminis triplex distinguitur. *Lata. Levis. Levissima.*

ASSERTIO V.

Homicidium indirectè voluntarium, seu casu-
140
ale mixtum, sive ex causa positiva, sive negativa; sive quis det operam rei licite, sive illicita, peccatum est mortale, vel veniale, pro ratione majoris, vel minoris periculi in causando, & majoris vel minoris culpa seu negligentia in cavendo homicidium prævisum secuturum: atque adeò peccatum mortale erit cum onere restitutionis, & irregularitate, quando actio de se est efficax, vel periculosa ad homicidium causandum, & culpa seu negligentia in cavendo lata, seu gravis sit: quando verò actio seu causa posita de se non est actio periculosa, aut culpa seu negligentia in cavendo solùm levis sit, erit solùm veniale, absque gravi saltem restitutionis obligatione, & absque irregularitate saltem, nisi quis
Aa 3 act

374 *Tract. V. in V. Præceptum Decalogi. Cap. III.*
det operam rei etiam alias licita valde periculosa.
Hæc veluti Regula generalis ab omnibus ferè
missa, latius explicabitur per Regulas speciales.
Interim

141 Quoad peccatum, & obligationem restitutionis res clara est ex generalibus principiis restitutionis ex injusta damnificatione; omnis enim, qui culpabiliter culpa gravi Theologica causam ponit, vel cum posset, & deberet ex Justitia, non refert causam injusti damni, proximi prævisi, etsi directè non intenti, peccat contra Justitiam cum onere restitutionis ex injusto damno dato: atque hoc fit in proposito: ergo.

142 Quoad irregularitatem verò, eam absolute incurri ex homicidio indirectè voluntario, seu casuali mixto, maximè interveniente culpa gravi, liquidò constat ex Jure Canonico, *tit. de homic. c. significasti, c. dilectus.* ubi casus ponuntur infra adferendi: docètque communissima DD. tam Theologi cum Sancto Thoma 2. 2. q. 64. quàm Canonici, & Summistæ. Ratio debet esse: quia merito Sacri Canones irregularitate puniunt, non tantum ipsum homicidium voluntarium in se, sed omnem etiam actionem culpabiliter ad homicidium concurrentem: cum non tantum dedecet Ministrum Christi, & Sacramentorum, ipsa homicidia patrare se, sed etiam omnes culpabiles cooperationes ad illa. Notandum tamen hîc est discrimen inter homicidii casualis culpam, & irregularitatem incurrendam: culpam enim seu peccatum committitur ipso factò & puncto, quo deliberatè ponitur causa actio.

actio, vel omissio, unde prævidetur, vel prævideri debet homicidium secuturum. Unde si interea voluntas se revocet, & pœniteat, fieri potest, ut actu secuto homicidio non sit amplius peccatum, sicut e contra, etiam postea non secuto homicidio; tamen peccatum jam commissum est: at verò irregularitas incurritur solum effectu secuto, eo scilicet puncto, quo homicidium secutum operanti innotescit, non obstante factâ interea revocatione, vel pœnitentiâ, effectu autem non secuto, minimè incurritur irregularitas, secundum omnes: quia de hoc nihil expressum est in Jure. Jam pono promissas Regulas Speciales.

§. I.

Regula prima. *Ex causa positiva in re licita.*

Quando quis dat operam rei alioquin licitæ, ex¹⁴³ qua præter intentionem sequitur homicidium, vel mors alterius, per se solum attendenda est culpa, seu negligentia in cavendo homicidio, adeò ut quamvis actio periculosa sit ad causandum homicidium: ut si projicias lapides ex domo, tegulas ex tecto, explodas in feram &c. & sic occidas hominem, tunc solum peccatum mortale erit, cum onere restitutionis, & irregularitate, si culpa, vel negligentia in cavendo lata, gravis & mortalis sit. Ita communissima DD. Filliucius *tr. 20. c. 3. q. 3.* Laym. *lib. 3. tr. 3. p. 3. c. 10. n. 4.* Et à fortiori Sotus, Avila, Henriquez, Petrus Navar. alii infra citandi, universaliter requirentes culpam

mortalem ad incurrendam irregularitatem ex homicidio casuali. *Ratio est specialis in nostro casu quia hæc irregularitas est ex delicto: sed non est credibile gravissimam pœnam irregularitatis esse impositam delicto veniali tantum; ergo solam mortali: ergo ulterius, cum in ipsa actione licita quæ est causa homicidii, nulla sit culpa, requiritur ut ex parte negligentia cavendi homicidium secutum sit culpa mortalis.*

144 *Exempla adferuntur. I. In Judice reum torquentem, modumque torturæ excedente, præter intentionem directam occidente, contra legem, & questionis modum ff. de quest. reor. Avila, alii apud Laym. cit. Item in Judice, vel custode carceris, si reum incarceratum fame, aliis ærumnis ita affligit, ut tabescens intereat. Navarr. lib. 5. Cons. consil. 11. §. 6. de homic. De Medico. Chirurgo, Infirmario, dicam distinctè seorsim Sect. seq. II. In Magistro, qui causâ disciplinæ puerum castigans, sed modum excedens causam mortis præbet contra L. Præceptoris ff. ad L. Aquiliam. si enim excessus &c. nimius, irregularis est, aliàs non: ita cit. Et hic est casus, c. Presbyterum de homicid. ubi declaratur irregularis Presbyter, qui causâ disciplinæ percussit puerum in capite, unde mortuus est: quia scilicet correctio fuit immoderata cum culpa lata. III. In patre prolem in lecto suo penes se collocante, & opprimente: si enim periculum grave sit, utpote, quia lectus angustus, & ipse inquieti somni, & lata negligentia in cavendo oppressionem, peccatum mortale, & ipse irregularis erit, aliàs non*

non; de quo casu agit *c. quasitum de pœnit. & remission.* Item in Patrefamilias alente ferocem canem, taurum &c. & incautè ligante, vel custodiente, culpa lata irregularitatem inducit, levis non. IV. casus habetur *c. continebatur de homic.* Ubi declaratur irregularis Diaconus, quòd falce præcinctus colludens cum laico, nescio, quo lusùs genere, ea lege, ut victor victi tergo insidens, velut inequitaret. Victor ergò laicus Diaconi tergo insidens ejus falce graviter vulneratus, diem suum obiit: imputatur enim ei culpa, & negligentia lata, quod falce accinctus, & non prius depositâ, ea lege colludens, non caverit periculum, ut benè notat Filiuc. modo cit. *quest. 3.* Et his conformiter solvi debent casus consimiles.

Generaliter ergò quando rei licitæ vacas, sed ¹⁴⁵ periculosa, ne mortem alterius causet, si periculum prævidisti, vel suspicatus es, moralem tamen cautelam non adhibuisti, & diligentiam, ne mors alicujus sequatur, v. g. ejiciens è domo, vel tecto ligna, regulas in viam publicam, non circumspexisti, si homines obambulent, non clamâsti, ut sibi caveant, secuta morte alicujus, etiamsi directè minime intenderis, peccas peccato homicidii in directè voluntarii cum onere restitutionis, atque irregularitate, secundum omnes: quia opus illud alioquin licitum, jam per accidens fit illicitum in materia homicidii, cujus periculum prævidisti, & sufficienter non cavisti. Contra verò si simili rei licitæ vacans periculum quidem prævides, vel suspiceris, attamen morali diligentia adhibita suffi-

cienter præcaveas, & nihilominus aliquis inde moritur contra omnem voluntatem tuam; v. g. in modo dicto casu, te clamantem & caventem qui audivit, tamen in via pergit, & lapide, vel trabem te dejecto enecatur, nec peccas, nec irregularis eris: quia ubi nulla culpa, nulla debet esse poena. Ex communi Lessius *lib. 2. c. 9. dub. 15. n. 103.* Insuper si prævidisti quidem periculum, sed per negligentiam, vel inadvertentiam in conscientia, & coram Deo, solum leviter, & venialiter culpabilem, mors secuta sit: non eris irregularis, ob rationem Regulæ datam, quia non æquum est levem culpam plecti tantâ pænâ, quanta est irregularitas. Dico autem semper: *si prævidisti*, nam si nullo modo prævidisti, nec de eo dubitasti, vel suspicatus es, & idèò nullam diligentiam cavendi adhibuisti (vires enim humanas superat, ut quis diligentiam adhibeat ad cavendum periculum, de quo nihil sibi in mentem venit) cum propter illam inadvertentiam, nullum peccatum admittum sit, consequenter nulla erit irregularitas: sed erit homicidium merè, & simpliciter casuale.

§. II.

Regula secunda. *Ex causa positiva in re illicita.*

146 **Q**Uando quis dat operam rei illicitæ, ex qua prævisa sequitur homicidium, vel mors alterius, præter directâ ejus intentionem, non tantum attendenda est culpa, seu negligentia in cavendo homicidio, sed etiam principaliter, an actio illa per se sit

se sit valdè periculosa, & efficax ad causandum, ex qua scilicet regulariter vel sæpè solet sequi mors, consideratis circumstantiis personæ, loci, temporis, & instrumentorum: ut si ferias punctim circa pectus, vel cœsim in capite: si fuste cædas in capite, maximè pueri, vel personæ teneræ: si noctu explodas in publicam viam: si incautè tractes scloppum oneratum, & adductum scienter inter homines: si venenum temerè inter pueros exponas &c. homicidia inde secuta, etsi directè tibi minimè intenta, vel volita, sine dubio erunt mortalia, restitutionis, & irregularitatis inductiva, si periculum prævisum (ut supponimus) satis non cavisti: nam illa ipsa actione ad eò periculosa tacitè consentis in damnum prævisum, & sufficienter non præcautum: unde si pugnes cum alio non quidem animò occidendi, etiam adhibitâ aliquâ diligentîâ, ne occidas, & tamen occidis, adhuc peccas mortaliter peccato homicidii casualis indirectè voluntarii, si nimirum pugna gravis, & periculosa fuit juxta modò dicta: secus, si levis pugna fuit, v. g. instrumentis non ad eò periculosis.

Insuper universaliter, si actio ita periculosa fuit, & illicita, sive in ipsa materia homicidii & præcepti, ut pugnando, verberando, vulnerando, sive in alia materia peccati, ut furti, adulterii, contumeliæ ad incurrendam irregularitatē, non semper requiri culpam latam, gravem, vel mortalem, sed sufficere sæpè culpam levem, & venialem in cavendo homicidio, sentiunt sanè DD. communiter apud Laym. cit. tr. 3. c. 10. n. 4. fundamentum

po-

potissimum est; quia longè facilius incurritur irregularitas, quando quis dat operam rei illicitæ, quam cum dat operam rei licitæ, ex qua homicidium sequitur: ideò enim Pontifices in multis Sacris textibus, *ut c. ad audientiam, & seqq. de homicid.* sunt tam solliciti in examinando, an committens homicidium casuale, dederit operam rei licitæ, vel illicitæ: cum ergò ad irregularitatem incurrendam ex actione licita causante homicidium requiratur culpa gravis, ut dictum est: consequenter, si actio fuit illicita & periculosa, sufficit etiam culpa levis in cavendo homicidio.

- 148 *Exempla adferuntur ex jure.* 1. De Clericis in sibi prohibita venatione aprorum, urforum, agitatione taurorum hominem occidentibus, non omni adhibita diligentia cavendi. 2. De Clerico impudice, & incautè saltantè, vel jocante cum muliere prægnante, unde abortus prolis animatæ sequitur. *Ex cap. sicut ex litterarum. de homicid.* ubi declaratur irregularis Presbyter, qui mulierem prægnantem Zonâ traxit, ut ea occasione abortum fecerit. 3. Idem erit de quocunque incautè percutiente mulierem gravidam, unde sequatur abortus foetus animati. 4. Idem de adultero incautè agente, unde vel ipse deprehensus maritum invadentem occidat, vel maritus postea comperto adulterio occidat uxorem adulteram. Sed de his infra ex professo: similes casus innumeri obvii sunt, in quibus omnibus ultra malitiam actionis illicitæ, videtur omninò sufficere culpa, vel negligentia levis, ac venialis, nec requiri gravem, & mortalem ad incur-

incurrendam irregularitatem, ob rationem datam. Sed de hoc mitius dicam Regula sequenti. Interim Certum videtur apud omnes, quando actio illicita, ex qua sequitur homicidium casuale, non est ita periculosa, aut etsi sit, periculum tamen prævisum sufficienti diligentia præcautum fuerat, nullam exinde incurri irregularitatem, si præter omnem intentionem mors sequatur: rationem mox dabo Regula sequenti. Unde Pontifex c. *quantum dist.* 50. illum, qui equos surripuit, à quibus abductis mulier quædam percussa, & abortum passa est, declaravit furti quidem reum esse, attamen aliquâ pœnâ legali, utpote irregularitate, excommunicatione &c. affici non debere, si ejus voluntas pernitiōsa non agnoscitur. Sic Pontifex, quia nimirum (ut notat Glossa ibid.) mulierem, ut sibi caveat, præmonuit. Hinc bene Ghanus *de cens. v. Frater Minor.* resolvit, Franciscanum illicitè equitatem, si casu puerum occidat, peccare quidem contra Regulam sui Ordinis, at irregularitatem non incurere, quia nimirum equitare, communiter non est periculosum ad homicidium, & ideò periculum vel nullum prævidit, vel si prævidit, sufficienter præcavit.

§. III.

Regula tertia mitior: *Ex causa positiva quacunque.*

Sive quis det operam rei licitæ, sive illicitæ, id-¹⁴⁹ que sive in alia, sive in ipsa homicidii materia, etiam periculosa, nunquam in foro conscientiæ incurritur irregularitas ex delicto homicidii casualis,

lis, nisi culpa, aut negligentia in cavendo homicidio gravis seu mortalis fuerit. Hanc Doctrinam probabilem, & in praxi tutam sentit ipse Laym. cit. cap. 10. & absolutè, docent *Suarez, Henr. Avila, Filliuscius*, aliisque cit. *Dian. p. 4. tractat. 2. resolut. 21. Tamb. hic c. 15. §. 2. an. 12.* Ratio est: quia irregularitas ex delicto homicidii casualis per sacros Canones non inducitur ex eo, quod opus in se licitum, vel illicitum, vel periculosum sit, sed ex eo, quod ex tali opere culpabiliter inferatur mors, seu homicidium sequatur: atqui æquitas non patitur, ex levi culpa induci pœnam tam gravem, qualis est irregularitas: ergo cuicumque rei, etiam illicitæ & periculosæ, operam dederis, ex qua præter intentionem tuam sequitur homicidium, nisi culpa, seu negligentia tua in cavendo illo gravis & mortalis fuerit, in conscientia saltem tua, & coram DEO, ne censeas te irregularem.

350 Nec urget fundamentum oppositæ Sententiæ: nam discrimen illud, an homicidium sequatur ex actione secundum se licita, vel illicita, pertinet solum, ad forum externum ad hanc ipsam culpam discernendam, nam in foro externo præsumi solet, eum, qui operam rei illicitæ dedit, ex qua homicidium secutum est, non nisi latâ culpâ occasionem homicidii præbuisse, ex qua præsumptione merito Pontifex in casu allegato pronuntiavit irregularem illum Presbyterum, qui Zonâ traxit mulierem prænantem, abortu inde secuto: merito enim præsumpsit gravem culpam & incautelam; atque irâ in similibus casibus in Jure repertis resolvendum est.

est. Atqui in foro conscientiaë præsumptio cedit
veritati: ergò quodocunque constat in actione
etiam illicita, gravem culpam non intercessisse, sed
levem & venialem tantum, v. g. inadvertentiam,
præcipitantiam in cavendo homicidio, nemo cen-
sendus est irregularis. In dubio tamen, an culpa illa
gravis, vel levis fuerit in cavendo homicidio defa-
cto secuto, ex actione tua, omninò præsumendus es
irregularis, juxta dicta *subsect. preced. Reg. 1.*

Atque hinc verum est juxta præcedentem **RE-151**
gulam, quando vacas operi illicito in materia ho-
mici- dii, vel periculoso ad causandum homicidium,
vel valdè connexo cum periculo mortis alterius, ut
in exemplis ibidem allatis, morte alicujus inde se-
cuta semper pronuntiandus eris irregularis; &
quidem ex delicto homicidii voluntarii potiùs,
quàm casualis, quia semper præsumeris, malitiosè
in causa illa voluisse, ac intendisse ipsum homicidi-
um; nemo enim, nisi stultus, sciens punctim ferit
in alterius pectus &c. nisi volens occidere: at verò
in conscientia & coram DEO, reverà non eris ir-
regularis, si periculum nullum prævidisti, vel su-
spicatus es, vel prævisum citra culpam gravem di-
ligenter cavisti. Si autem prævidisti, vel aliquo tan-
dem modo de illo periculo suspicatus es, ipsùmque
periculum non præcavisti, vel præcavere non po-
tuisti, semper irregularis eris secuta morte, quia
debebas ab actione præsertim illicita omninò ab-
stinere.

Atque in his eventibus, si certò scias, te in ejus-**152**
modi actione nullam negligentiam, seu culpam
gra-

gravem & mortalem comiſiſſe, quoad homicidium ſecutum, ſecluſo ſcandalo, poteris te gerere tanquam liberum ab irregularitate, quia praesumptio externa veritatem non laedit, ſed ei cedit. E contra verò ſi exterius quidem iudicetur, nullam fuiſſe culpam, vel ſatis levem; tu autem tibi conſcius, te graviter deliquiſſe, obligaberis ut verum irregularè te gerere, abſtinendo à Sacris interim &c. Lege Suarez *de Conf. diſp. 45. ſect. 5. n. 3.* Ex dictis patet reſolutio ad varios caſus, quorum praecipuos commodius congeram *ſect. ſeq.* poſt explicitum homicidium merè caſuale.

S. VI.

Regula quarta. *Ex cauſa negativa tantum. Remiſſive.*

153 Cùm in re, & effectu omninò æquivalent, ac verè idem ſint *non impedire homicidium*, cum quis tenetur ex juſtitia, vel Charitate tantum: *omittere aliquid ex juſtitia, vel Charitate debitum*, unde praevidet homicidium ſecuturum: ideò omnia dicta Sect. 3. §. 4. utrâque Regulâ de non impediendo homicidium, per omnia intelligenda ſunt de omittente aliquid, unde homicidium ſequitur; in gratiam tamen ſimpliciorum breviffimè applico.

154 I. Qui omittit aliquid debitum ex Charitate, unde ſequitur homicidium, vel mors alterius peccat juxta rationem omiſſionis moraliter, vel venialiter, ut ſi quis omittat detegere proximo inſidias mortales ſibi paratas: ſi omittas ſuccurrere proximo in extrema neceſſitate, iſque poſteà moriatur, peccat mortaliter, juxta illud notum D. Ambr. poſt fami

fame morientem, si non pavisti, occidisti, non tamen peccatō propriè dictō homicidii contra justitiam, sed solum homicidiō morali, ac metaphoricō, contra Charitatem; Unde hic nulla incurritur obligatio restitutionis, nulla irregularitas.

II. Qui omittit aliquid debitum ex Justitia, unde sequitur homicidium, seu mors alterius, v. g. si Princeps, vel Magistratus culpabiliter omittit custodire vias contra latrones, unde contingunt latrocinia, & homicidia viatorum; si minister Justitiæ, vel custos omittat custodias nocturnas, & circumitiones, ratione cujus negligentia homicidia contingunt: Si Dux exercitūs non coërceat milites debitā disciplinā unde injustè aliqui occidantur &c. peccant contra Justitiam, juxta rationem negligentia, penes majorem, vel minorem eorum obligationem, ac majus, vel minus periculum æstimandæ, mortaliter, vel venialiter: & si negligentia lata, adeoque culpa mortalis intercessit, tenebuntur ad restitutionem faciendam illis, quibus facienda est, in defectum homicidæ, alioquin solum tenebuntur procurare, ut homicida satisfaciatur juxta dicta suo loco.

III. Insuper talem incurrire irregularitatem, si nimirum omissio sit voluntaria, & culpabilis graviter prævisū, & non præcautō periculō (secus, si involuntaria, vel nullum censeatur imminere periculum) ex communi docent Suarez hic *disp.* 44. *sect.* 3. *num.* 4. ubi solvit aliquas objectiones, quæ fieri possent in contrarium: & Filliuc. *tr.* 20. 6. 4. 9. 9. Ratio est: quia talis ita voluntariè omittens

tens tollere praevifum periculum mortis, est vera causa moralis, & imputativa homicidii secuti, et enim imputatur: unde etiam in Jure Civili puni- tur, ac si commisisset: ergo etiam in Jure Canoni- co incurreret poenam latam in talem. IV. Sed tu se- cure adhibe distinctionem de omissione pura, & non pura *Sect. 3. §. 4.* late explicata.

SUBSECTIO.

*De homicidio casuali moraliter causato,
ex mandato, consilio, &c.*

SUMMARIUM.

158. Quicumque mandans, vel suadens alteri actionem, et qua praevidet, dubitat, suspicatur, vel praevide- deberet, secuturam mortem alterius, peccat mor- taliter, & secuta morte, vel mutilatione sit ir- regularis; unde
159. Resolvuntur varii casus. I. De mandante tantum vo- berare alium.
160. II. De mandante, vel consulente occidere.
161. III. De advocante sibi socios ad occidendum, &
162. IV. De precipiente vel suadente generaliter quacun- que actionem fieri cum praeviso periculo mortis.

157 **S**icut homicidium voluntarium, ita & homici- dium casuale aliud est, quasi patratum physicè, cum quis per se ipsum agit aliquid, ex quo praevi- det sequi homicidium, vel mortem alterius, & de hoc hac Sectione haecenus locuti sumus. Aliud est moraliter causatum, cum quis mandato, consilio, suasu &c. inducit alterum, non quidem ad ip- sum homicidium (sic enim esset homicidium di- rectè voluntarium, moraliter causatum, de quo *Sectio*